

الدرس الرابع

انواع إعراب ۱ . ظاهری

۲ . تقدیری

۳ . محلی

إعراب تقدیری : هر گاه کلمه ای معرب باشد ولی قدرت پذیرش حرکت را نداشته باشد إعراب آن تقدیری است .

در حالت جری	در حالت نصبی	در حالت رفعی	
تقدیری	تقدیری	تقدیری	۱ . اسم مقصور
تقدیری	أصلی	تقدیری	۲ . اسم منقوص
تقدیری	تقدیری	تقدیری	۳ . اسم مضاف به یاء متکلم

۱ . اسم مقصور : اسم هایی مانند موسی ، عیسی ، دنیا ، کبری و ... رفع و نصب و جر آن بدون حرکت یعنی

تقدیری است . مثال : جاء الفتی رأیت الفتی سلّمتُ علی الفتی

نکته : اسم های مقصور اگر « ال » نداشته باشند غالباً با تنوین فتحه می آیند مانند : الهدی - هدیّ ، الفتی - فتیّ و

این تنوین نشانه إعراب نمی باشد . (تنوین عوض از حذف « الف »)

۲ . اسم منقوص : اسم هایی مانند قاضی ، هادی ، داعی ، مهتدی ، مستغنی و ... رفع و جر آنها تقدیری اما نصب

آنها ظاهری با فتحه است . مثال : دخلَ القاضي رأیتُ القاضي سلّمتُ علی القاضي

نکته : در اسم های منقوص اگر « ال » نداشته باشند و منصوب هم نشده باشند (ی) آنها حذف می شود و تنوین کسره

می گیرند مانند : الهادی - هادٍ ، القاضي - قاضٍ و این تنوین نشانه إعراب نمی باشد (تنوین عوض از حذف « ی »)

۳ . اسم مضاف به یاء متکلم : اسم هایی مانند ربی ، معلمی ، کتابی ، قلمی و ... که ضمیر « ی » به آنها متصل

است نمی توانند حرکت بگیرند و رفع و نصب و جر آنها تقدیری است .

مثال : دخلتُ أمّی رأیتُ أخی الكتابُ فی یدی

اعراب محلی :

۱ . کلمات مبنی از قبیل (ضمائر ، اسم موصول (به جز مثنی)، اسم اشاره (به جز مثنی) ،

اسم استفهام ، اسم شرط و ...)

نکته : کلمات مبنی را بر اساس نقش آنها در جمله اعراب می کنیم نه حرکت حرف آخر آنها

مثال : ذلک الکتاب لا ریبَ فیهِ رأیتُ ذلکَ المعلم قال هذا الرجل

مبتدا محلا مرفوع مفعول محلا منصوب فاعل محلا مرفوع

۲ . اعراب جمله و شبه جمله نیز محلی است .

مثال : العلم یحرسُکَ الکتابُ فی المکتبة

خبر جمله محلا مرفوع خبر شبه جمله محلا مرفوع